

РЕЦЕНЗИЯ

от д-р Мина Михайлова Тодорова, доцент в Пловдивския университет
„Паисий Хилендарски“,

на материалите, представени за участие в конкурс
за заемане на академичната длъжност „доцент“
в Пловдивския университет „Паисий Хилендарски“,

по: област на висше образование **4. Природни науки, математика и информатика;**
професионално направление **4.2. Химически науки (Органична химична технология)**

С решение на академичния съвет на Пловдивския университет Паисий Хилендарски (Държавен вестник, бр. 96 от 11.11.2025 г.) е обявен конкурс за *доцент* по област на висшето образование 4. Природни науки, математика и информатика, професионално направление 4.2. Химически науки (Органична химична технология) за нуждите на катедра „Химична технология“ към Химическия факултет.

За участие в конкурса за заемане на академичната длъжност е допусната гл. ас. д-р Олга Тенчева Тенева от катедра Химична технология на ХФ на ПУ.

1. Общо представяне на получените материали

Със заповед № РД-22-56 от 09.01.2026 г. на ректора на Пловдивския университет Паисий Хилендарски съм определена за член на научното жури в конкурс за заемане на академичната длъжност *доцент* в ПУ по област на висше образование 4. Природни науки, математика и информатика, професионално направление 4.2. Химически науки (Органична химична технология), обявен за нуждите на катедра Химична технология към Химическия факултет.

Представеният от гл. ас. д-р Олга Тенчева Тенева комплект материали в Google Drive е съобразен с Правилника за развитие на академичния състав на ПУ и допълнителните изисквания на Химическия факултет и включва следните документи: Молба за допускане до участие в конкурса; Автобиография; Диплома за ОКС *магистър*; Диплома за ОНС *доктор*; Списък на научните трудове; Научни трудове (копия на публикациите); Списък на цитиранията; Справка за съответствие с минималните национални и допълнителните факултетни изисквания; Анотации на материалите по чл. 65. от ПРАСПУ (на български и чужд език) с разширена хабилизация справка; Самооценка на приносите; Декларация за оригиналност на приложените документи; Удостоверение за трудов стаж; Документи за учебната работа;

Документи за научно-изследователската работа; Документи съобразно допълнителните изисквания на съответния факултет; Други документи.

Представената документация напълно съответства на всички критерии за заемане на академичната длъжност *доцент*.

2. Кратки биографични данни на кандидата

През периода 2005–2009 г. гл. ас. д-р Олга Тенчева Тенева завършва ОКС *бакалавър* по специалността Химия и придобива допълнителна правоспособност Учител по химия. В рамките на бакалавърското си обучение, в периода април–август 2009 г., участва в програмата *Еразъм*, като провежда обучение в Университета Дуйсбург–Есен (Германия) по направление Атмосферна химия. През 2010 г. придобива образователно-квалификационната степен *магистър* по специалността Химик – хранителна химия. В периода 2011–2014 г. е редовен докторант и разработва дисертационен труд на тема: *Изследвания върху състава и оксидантната стабилност на растително масло от български сортове лен*. Придобива образователната и научна степен *Доктор* в областта на висшето образование 4. Природни науки, математика и информатика, професионално направление 4.2. Химически науки. Степените *бакалавър* и *магистър*, както и образователната и научна степен *доктор*, са придобити в Химическия факултет на Пловдивския университет Паисий Хилендарски.

Гл. ас. д-р Олга Тенчева Тенева има както академичен, така и практически професионален опит. В периода 2010–2011 г. тя работи като технолог–химик в отдел Технологии и иновации на Агрива АД, където се занимава с разработването на нови продукти за растителна защита.

Академичната ѝ кариера включва длъжността *асистент* в катедра *Химична технология* на Химическия факултет на Пловдивския университет Паисий Хилендарски през 2014–2015 г., където обучава студенти в ОКС бакалавър и извършва научноизследователска дейност. От 2015 г. до момента заема длъжността *главен асистент* в същата катедра, като продължава преподавателската и научноизследователската си дейност в областта на органичната химична технология. Владее английски и немски език на много добро ниво, което ѝ позволява свободно да използва специализирана научна литература, да участва в международни научни форуми и да осъществява ефективна професионална комуникация. Притежава отлично развити комуникационни умения, умее да работи в екип и да организира учебната и научноизследователската дейност, както и високо ниво на техническа компетентност при работа с лабораторна апаратура и специализиран софтуер. Притежава богат опит в научноизследователската дейност с 42 публикации, индексирани в Scopus и Web of Science

3. Обща характеристика на дейността на кандидата

Д-р Тенева притежава повече от 11 години преподавателски опит като асистент и главен асистент в Пловдивския университет Паисий Хилендарски (от 2014 г. до момента). През този период тя е реализирала активна учебна дейност, като е разработвала и преподавала широк спектър от дисциплини, тясно свързани с нейните научноизследователски интереси и професионални компетентности в областта на органичната химична технология и хранителната химия.

В учебния процес д-р Тенева води както лабораторни упражнения, така и лекционни курсове за студенти от образователно-квалификационните степени *бакалавър* и *магистър*.

Д-р Тенева регулярно обновява и усъвършенства учебното съдържание, като интегрира съвременни научни постижения и добри практики, разработва нови лабораторни упражнения и лекционни курсове, както и актуализира учебната документация.

Като част от преподавателската си дейност д-р Тенева активно участва в оценяването на знанията на студентите, като разработва изпитни материали и тестове. Под нейното научно ръководство успешно са защитени пет дипломни работи на студенти от бакалавърски програми в периода 2024–2025 г. Общата ѝ аудиторна заетост възлиза на 4536 учебни часа (средно над 450 часа годишно), което показва значителна и постоянна ангажираност в учебния процес.

В заключение, д-р Тенева покрива всички изисквания за преподавателската дейност, определени в Правилника на Пловдивския университет Паисий Хилендарски за заемане на академична длъжност *доцент*. Нейната академична компетентност я утвърждава като ценен преподавател и член на академичната общност.

За участие в конкурса са представени 17 научни труда, от които 16 научни публикации (5 от публикациите са по показател В и 11 – по показател Г) и една глава от книга, която също е по показател Г. Материалите не са използвани в предходните процедури за придобиване на научната степен *доктор* и на академичната длъжност *главен асистент*. Впечатление прави, че по-голямата част от постигнатите научни резултати са публикувани в утвърдени специализирани издания с висок за съответната научна област импакт фактор и съответно в първи квартал. Представените 16 научни статии са публикувани в издания, реферирани и индексирани в бази данни Scopus и/или Web of science, както следва: Q1 - 10, Q2 - 2, Q3 - 1, Q4 - 2. Общият импакт фактор (WoS) на кандидата възлиза на 55, а сумарният импакт ранг (SJR) е 11.012. В шест от публикациите д-р Тенева е водещ автор, а в две от представените в конкурса научни съобщения е кореспондиращ автор. Идентификационните данни на кандидата за наукомеричните показатели в световните бази са: Scopus Author ID: 55574173000, h-index 7; Web of Science Researcher ID: AAA-4806-2020, h-index 6; ORCID ID

<https://orcid.org/0000-0002-1009-2899>; Библиографски описания в Google Наука: h-индекс 9, i10-индекс 9.

Значимостта на представената научна продукция от д-р Тенева се потвърждава и от съществения брой цитирания. Към 2025 г. общият брой на цитиранията на всички научни публикации на кандидата възлиза на 107 в Scopus и 78 в Web of Science. От тях за участие в конкурса по показател Д (по Scopus и/или Web of Science) са представени 51 цитирания.

В периода 2011–2025 г. част от получените научни резултати са представени на общо 24 научни форума – 21 международни (включително един, проведен във виртуален формат) и 3 национални конференции, под формата на устни доклади и постерни съобщения.

Д-р Тенева има значителен принос в научноизследователската и академичната дейност, проявявайки активност както на национално, така и на университетско ниво. В периода на своята кариера тя участва в пет национални проекта, финансирани от Фонд Научни изследвания при Министерството на образованието и науката. Участието в тези национални инициативи демонстрира способността ѝ да работи по научни теми с широко обществено и научно значение, както и да се интегрира ефективно в многопрофилни екипи на национално ниво. Паралелно с това, д-р Тенева е включена в четири вътрешно-университетски проекта, финансирани от Фонд Научни изследвания при Пловдивския университет Паисий Хилендарски и Селскостопанска академия, София. В рамките на един от тези проекти тя изпълнява ролята на ръководител, като демонстрира изключителни умения за координация, управление на екип и успешна реализация на изследователски цели. Това свидетелства за нейната компетентност в организирането на научни изследвания и воденето на екипна работа.

Участието на д-р Тенева в национални и университетски проекти отразява високия ѝ научен принос, както и способността ѝ да съчетава индивидуални изследвания с ефективна колективна работа и управление на проекти на различни нива. На базата на постигнатите резултати, доказаните лидерски и научни умения, д-р Тенева се отличава като авторитетен член на научната общност.

Материалите, представени от д-р Тенева за конкурса за академичната длъжност *доцент*, със своите наукометрични показатели отговарят на минималните национални изисквания и напълно удовлетворяват критериите, заложили в Правилника за развитие на академичния състав на Пловдивския университет Паисий Хилендарски, както и специфичните изисквания на Химическия факултет. Кандидатът е декларирал изпълнението на посочените изисквания в таблица 1.

Таблица 1. Минимални национални и допълнителни факултетни изисквания с брой точки по групи наукометрични показатели и тяхното изпълнение.

Минимални национални изисквани точки по групи показатели за академична длъжност „доцент“ по направление 4.2			
Група по-казатели	Показател	За АД „Доцент“ – брой точки	Изпълнени – брой точки
А	Показател 1	50	50
В	Сума от точките от показатели 3 и 4	100	125 (от показател 4)
Г	Сума от точките от показатели 5 – 10	200	235 (от показател 7 и 8)
Д	Сума от точките от показател 11	50	102
	Общ брой:	400	512
Допълнителни факултетни изисквания към преподавателската дейност		Не по малко от 1080 часа аудиторни занятия	4536 часа

Научните интереси и изследователската дейност на кандидата са фокусирани върху проучване на химичния състав на нетрадиционни растителни култури и хранителни суровини с цел идентифициране на биологично активни компоненти и оценка на възможностите за тяхното приложение в хранителната, козметичната и фармацевтичната индустрия, включително в развитието на функционални храни и хранителни добавки за животни. Проведените изследвания имат както научен, така и научно-приложен принос.

НАУЧНИ ПРИНОСИ

1. За първи път е изследван химичният състав на съцветията и семената на нетрадиционни растителни култури: *Centaurea thracica*, *Centaurea benedicta*, *Amsonia tabernaemontana*, *Koelreuteria paniculata*, *Onobrychis viciifolia*, *Onobrychis transcaucasica*, *Ailanthus altissima* и бяла и черна киноа (*Chenopodium quinoa*). Извършен е детайлен анализ на липидната фракция на тези култури, като съцветията са анализирани само за *Centaurea benedicta*.
 - Определени са съотношението n-6/n-3 мастни киселини и липидните индекси (атерогенен и тромбогенен) на масло от семената на *Centaurea thracica*.
 - Установена е енергийната стойност на семената от *Amsonia tabernaemontana* Walt.
 - Маслото от *Koelreuteria paniculata* е установено като източник на мононенаситени мастни киселини.

- Антиоксидантният потенциал на семената от *Onobrychis viciifolia* и *Onobrychis transcaucasica* е изследван за първи път.
 - За първи път е демонстрирана ДНК-защитната активност на маслото от *Ailanthus altissima*.
2. Направена е детайлна характеристика на липидния състав на търговско българско студено-пресовано ленено масло. За първи път са представени данни за физикохимичните характеристики на маслото като плътност, повърхностно напрежение, динамичен и кинематичен вискозитет при температури от 20 до 80 °С.
 3. Извършен е сравнителен анализ на липидния състав на студено-пресовано орехово масло с произход България (2023) и Турция (2022).
 4. Разработени са смеси от сусамово и рапично масло и е изследван техният мастно-киселинен състав. Установено е намаляване на пероксидното число с увеличаване на съдържанието на сусамово масло в смесите.
 5. Установени са химичният състав и антимицробната активност на етерично масло от плодовете на *Schizandra chinensis*, култивирана в България.
 6. За първи път е описан химичният състав на мъх *Hypnum cupressiforme*. Изчислени са липидни индекси и е установено съотношението n-6/n-3 мастни киселини.
 7. Изследван е химичният състав на цветните пъпки и плодовете на *Lagerstroemia indica* L., сорт „Норі“, отглеждан в България, и е установен фосфолипидният състав на маслата, изолирани от двете части на растението. За първи път са оценени липидните индекси (атерогенност, тромбогенност и хипо-/хиперхолестеролемично съотношение) на маслата от *L. indica*, „Норі“.

НАУЧЕНО-ПРИЛОЖНИ ПРИНОСИ

1. Установен е химичният състав на сурови и печени кедрови ядки от два географски региона на Русия (*Байкал* и *Владивосток*), като са открити различия между регионите. Проучено е влиянието на термичната обработка върху състава на ядките и е установено, че тя не оказва влияние върху хранителните им свойства.
2. Установен е фосфолипидният състав на отпадъка от сладка мътеница и е демонстрирана възможността за използване на мътеницата като заместител на емулгатори и стабилизатори в сладолед, подобрявайки текстурата на продукта.
3. Изследвано е влиянието на ленено масло в диетата на бройлери върху растежа, качеството и мастнокиселинния профил на месото, като е показано, че увеличаването на

маслото променя съотношението наситени/ненаситени/полиненаситени мастни киселини и позволява модификация на хранителната стойност на месото.

Гл. ас д-р Олга Тенчева Тенева покрива минималните наукометрични показатели, описани в ППЗРАСРБ и всички показатели на Правилника на Пловдивския университет Паисий Хилендарски, определящ изискванията за заемане на академичната длъжност *доцент*. Декларирам, че не съм открила данни за плагиатство или некоректно интерпретиране на резултатите в представените научни публикации.

4. Оценка на личния принос на кандидата

Д-р Тенева е първи автор в шест от общо 17 научни публикации, което свидетелства за нейния личен принос и активна роля в изследванията.

5. Критични забележки и препоръки

Нямам критични забележки. Препоръчвам д-р Тенева да продължи да развива научните направления, по които работи.

6. Лични впечатления

Познавам д-р Тенева от съвместната ни работа в Химическия факултет.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Документите и материалите, представени от гл. ас д-р Олга Тенчева Тенева, отговарят на всички изисквания на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), на Правилника за прилагане на ЗРАСРБ и Правилника за РАС на ПУ „Паисий Хилендарски“.

Кандидатът в конкурса е представил достатъчен брой научни трудове, публикувани след материалите, използвани при защитата на ОНС „доктор“ и академичната длъжност главен асистент. В работите на кандидата има оригинални научни и приложни приноси, които са получили международно признание, като представителна част от тях са публикувани в списания и в научни сборници, издадени от международни академични издателства. Теоретичните ѝ разработки имат практическа приложимост, като част от тях са пряко ориентирани към учебната работа.

Научната квалификация на гл. ас д-р Олга Тенчева Тенева е несъмнена. Постигнатите от нея резултати в учебната и в научноизследователската дейност напълно съответстват на минималните национални и допълнителните изисквания на Химическия факултет, приети във връзка с Правилника на ПУ за приложение на ЗРАСРБ.

След запознаване с представените в конкурса материали и научни трудове и с оглед на анализ на тяхната значимост и съдържащите се в тях научни, научноприложни и приложни приноси, намирам за основателно да дам своята положителна оценка и да препоръчам на Научното жури да изготви доклад с предложение до Факултетния съвет на Химическия факултет за избор на гл. ас д-р Олга Тенчева Тенева на академичната длъжност *доцент* в ПУ Паисий Хилендарски по област на висшето образование 4. Природни науки, математика и информатика, професионално направление, професионално направление 4.2. Химически науки (Органична химична технология) за нуждите на катедра Химична технология към Химическия факултет.

06.03.2026 г.

Рецензент:

доц. д-р Мина Тодорова